

کیسه صفرا (gallbladder) یکی از مهم ترین اجزای بدن محسوب می شود که نقش حیاتی در فرایند هضم غذا ایفا می کند. این عضو فعال بدن، در سمت راست شکم و زیر کبد قرار گرفته و با ترشح مایعی زردرنگ، به هضم هر چه بهتر چربی ها کمک می کند. اما کیسه صفرا نیز مانند هر کدام از ارگان های دیگر بدن ممکن است با مشکل مواجه شده و در عملکرد آن اختلال ایجاد گردد. یکی از شایع ترین مشکلات مرتبط با کیسه صفرا، سنگ کیسه صفرا (gallstone) است که باید در صورت لزوم تحت بررسی و درمان قرار گیرد.

@Parastari98B

سنگ کیسه صفرا چیست؟

گاهی در اثر تجمع و رسوب مواد اضافی مانند کلسترول، اشیای خارجی سنگ مانند در کیسه صفرا ایجاد می گردند که اصطلاحاً سنگ کیسه صفرا نامیده می شوند. البته اصطلاح "سنگ" در برخی موارد کمی اغراق آمیز به نظر می رسد؛ چون سنگ کیسه صفرا ممکن است به اندازه دانه های ماسه و یا شن باشد. سنگ های تشکیل شده می توانند در خود کیسه صفرا و یا مجاری صفراوی دیده شوند. در هر حال، این سنگ ها باعث می شوند تا وظایف کیسه صفرا به خوبی انجام نگرفته و ناراحتی هایی را برای بیمار در پی داشته باشند. جالب است بدانید که سنگ های با ابعاد ریزتر مشکلات شدیدتری می توانند ایجاد کنند.

در واقع، سنگ هایی که ابعاد بزرگتری دارند، ممکن است تا مدت ها در جای خود ثابت باقی مانده و حرکتی نداشته باشند. اما سنگ های ریزتر قادرند از کیسه صفرا خارج شده و در جاهای دیگر گیر کنند که این خود زمینه ساز ناراحتی ها و مشکلات بعدی خواهد بود.

با همه این توضیحات، سنگ کیسه صفرا همیشه نیاز به درمان ندارد. به عبارت دیگر، اگر شخص با وجود سنگ در کیسه صفرا خود احساس درد یا ناراحتی نداشته باشد، نیازی به درمان نخواهد داشت.

علائم اولیه سنگ کیسه صفرا چیست؟
گاهی شخص ممکن است به دلیل درد در ناحیه شکم
به پزشک مراجعه کند. در صورتی که این درد در سمت
راست و قسمت بالای شکم شدیدتر باشد، احتمال وجود
سنگ کیسه صفرا زیاد است. دردهای مرتبط با سنگ
کیسه صفرا معمولاً با خوردن مواد غذایی پرچرب شروع
شده و بعد از چند ساعت هم رفع می شوند.

علی رغم اینکه درد به عنوان نشانه اصلی شناخته می
شود، اما برخی علائم اولیه دیگر هم ممکن است دلیلی
بر وجود سنگ در مجاری صفراوی و یا خود کیسه صفرا
باشند. این علائم عبارتند از:

@Parastari98B

- حالت تهوع
- استفراغ
- ادرار با رنگ تیره
- مدفوع خاکستری رنگ (البته این مورد به شیوه
تغذیه هم بستگی دارد)
- دل درد
- احساس نفخ در معده و روده
- آروغ زدن
- اسهال
- سوء هاضمه

سنگ کیسه صفرا چگونه تشخیص داده می شود؟
انجام سونوگرافی شکم
انجام سی تی اسکن در ناحیه شکم
انجام اسکن رادیونوکلئید صفرا
انجام آزمایش خون تشخیصی
کلانژیوپانکراتوگرافی رتروگراد

آندوسکوپی ((Endoscopic retrograde
cholangiopancreatography (ERCP)

سنگ صفراوی ممکن است در رادیوگرافی با اشعه ایکس که برای منظور دیگری انجام شده کشف شود و یا اینکه علائم بیماری پزشک را مشکوک به وجود سنگ صفراوی کند. این سوالات ممکن است از شما پرسیده شود:

آیا علائم با خواب، گرسنگی و غذا خوردن ارتباط دارند؟

آیا دچار خارش و زردی به صورت گذرا شده اید؟

درد شکم به کدام قسمت بدن انتشار دارد؟

علائم چگونه شروع شده است؟

آیا داروی خاصی مصرف می کنید؟

چه مدت است که علائم بیماری شروع شده است؟

آیا سابقه بیماری قبلی دارید؟

سنگ کیسه صفرا چگونه درمان می شود؟
تغییر سبک زندگی می تواند تا حد زیادی به پیشگیری
و یا بهبود سنگ کیسه صفرا کمک کند. با این حال، لازم
است برای درمان قطعی به یک پزشک متخصص و ماهر
مراجعه کنید تا بهترین روش درمانی برای شما انتخاب
شود.

@Parastari98B

آموزش

انجام مرتب تمرین های ورزشی و کاهش وزن، پرهیز
از خوردن غذاهای چرب، مصرف برخی مکمل ها مانند
ویتامین C و لسیتین از جمله توصیه های پزشکی برای
درمان این عارضه هستند.

کپسول دفع سنگ کیسه صفرا تحت عنوان
اورسودوکسی کولیک اسید (Ursodeoxycholic
Acid) نیز یکی از داروهایی است که پزشک با توجه به
شرایط شما ممکن است تجویز نماید. این قرص به حل
سنگ ها و در نهایت دفع آن ها کمک می کند.

عمل جراحی لاپاراسکوپی، یکی از روش های قطعی رفع
سنگ کیسه صفرا است که با ایجاد سه تا چهار برش روی
شکم انجام می شود. یک ربات کوچک از طریق این برش
ها به ناحیه شکم وارد شده و در نهایت، همه نواحی
کیسه صفرا و مجاری مرتبط با آن را از نظر وجود سنگ
چک خواهد کرد.

درمان با دارو ممکن است برگشت پذیر باشد؛ اما در مورد
روش جراحی احتمال بازگشت سنگ ها بسیار ناچیز
خواهد بود.